ΒΟΥΛΗ, ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Η νομοθετική «βιομηχανία» δέν ἀποδίδει

Ἡ κυβέρνηση κάτω ἀπό τήν ἀταλάντευτη καί σταθερή στάση τοῦ ΠΑ. ΣΟ. Κ. ἐχει περιέλθει σέ ἀμηχανία. Καταφεύγει ἔτσι, ἄλλοτε σέ τεχνάσματα, ἄλλοτε σέ ἀπειλές. Ἡ πιό πρόσφατη ἀπειλή ἦταν ὅτι θά ἐφαρμόσει μία διάταξη τοῦ Συντάγματος πού ἐπιτρέπει ψήφιση νομοσχεδίων μόνο μέσα σέ 6 ὧρες καί μέ συμμετοχή στή συζήτηση μόνο ἀρχηγῶν τῶν κομμάτων!

Τό ΣΥΝΤΑΓΜΑ τοῦ 1975, ἀπό κανένα δέν ἀμφισβητεῖται, ὅτι ἔγινε γιά νά ἐκφράσει ἕνα Κόμμα καί ἕνα πρόσωπο: Τή «Νέα Δημοκρατία» καί τόν Κων σταντῖνο Καραμανλή. Οἱ παλιές, ἔτσι, προθέσεις τοῦ τελευταίου, νά αὐξηθεῖ ἡ ἰσχύς τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας καί νά περιορισθοῦν, ἀντίστοιχα τά δικαιώματα τῶν Ἐκ προσώπων τοῦ Λαοῦ καί τῆς Βουλῆς, σφραγίστηκαν μέ Καταστατικές Διατάξεις. Καί σ' αὐτές τίς Διατάξεις περιέχονται βέβαια κι ὅλες ἐκείνες πού ἐπιβάλλουν τήν «ταχύρρυθμη Νομοθετικο - Βιομηχανική παραγωγή».

Ὁμοιες Διατάξεις μέ κείνες τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975, τόσο γιά τήν ὑποβάθμιση τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας, ὅσο καί γιά τόν περιορισμό τῶν λαϊκῶν ἐλευθεριῶν, περιεῖχε καί διαδόητη Πρόταση πρός τή Βουλή τῆς 21.2.1963 «Περί ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952». Πρόταση πού ἐμβολίστηκε ἀπό τήν αἰχμή τοῦ τότε πρώτου ἀνένδοτου ἀγώνα καί δυθίστηκε.

Μέσα ὅμως ἀπό τήν ἀναφορά αὐτή, ἄς καταγραφεῖ καί τό παράλληλο συμπέρασμα. Ἡ ΕΡΕ τοῦ 1963, ἔγινε σήμερα «Νέα Δημοκρατία», καί ὁ ἀρχηγός της κ. Καραμανλής παρουσιάζεται ἀπό τήν κομματική του προπαγάνδα «Εὐρωπαῖος». Ἀλλά ἀπό τά δύο βασικά κείμενα πού μνημονεύτηκαν - Πρόταση τοῦ 1963 καί Σύνταγμα τοῦ 1975 — προκύπτει ὅτι τίποτα δέν ἄλλαξε ἀπό τίς ἰδέες καί τό πνεῦμα τῆς Δεξιάς. Τίτλοι νέοι μπορεῖ νά μπῆκαν, μά τό περιεχόμενο τῶν πεποιθήσεων εἶναι τό ἴδιο, ὅπως στά παλιά. Ἀρκετά παραστατικά, πιστεύω, χαρακτηρίζει τό ἰδεολογικό ἀπόθεμα τῆς «Νέας Δημοκρατίας» μιά ἐπιγραφή πού ὑπῆρχε κάποτε στό Μοναστηράκι: «Νέον Παλαιοπωλεῖον»!

Καί τό Σύνταγμα τοῦ 1975, παρά τίς κάποιες μόνο διακοσμητικά ἔνθετες διατάξεις νέων ἰδεῶν, καί ἡ Νομοθετική, καί ἡ Ἐκτελεστική Ἐξουσία, ὅπως ἀσκοῦνται ἀπό τήν Κυβέρνηση, ἀντιπαλαίουν, μέσα ἀπό τίς ἀκάθεκτες ἀξιώσεις τῶν νέων καιρῶν, νά ἀποκρύψουν τή συντήρηση καί τόν παλαιοκομματισμό. Παράγεται, ἔτσι, ἡ ἀντιφατικότητα καί ἡ σύγχυση. Καί προκαλεῖται, σάν ἀναπόφευκτη συνέπεια, κρίση ἐμπιστοσύνης, πού δέν ἀφήνει ἄθικτο κανένα πολιτειακό θεσμό.

Ἡ Βουλή, ὁ Οἶκος τῆς Λαϊκῆς Κυριαρχίας, βρίσκεται τραυματισμένη. Ὅλες οἱ Συνταγματικές Διατάξεις, ἀλλά καί ὁ ἴδιος ὁ Κανονισμός της, τήν ἔχουν μεταβάλλει σέ περιθωριακό θεσμό. Γιατί, πέρα ἀπό τήν ἐξουσία νά στηρίζει τήν Κυβέρνηση, ἄλλη οὐσιαστικά δέν τῆς ἐχει ἀπομείνει. Ἡ κατ' ἐξοχή, Νομοθετική της ἐξουσία δέν ὑπάρχει, παρά μόνο τυπικά. Ψηφίζει, ἁπλῶς, ὅσους Νόμους θέλει ἡ Κυβέρνηση καί ὅπως αὐτή τούς θέλει. Ἡ τελευταία, ἀλλωστε, ἐχει μόνη τό δικαίωμα προτάσεως Νόμων, καί ἄς λέει τό Σύνταγμα «τό δικαίωμα προτάσεως Νόμων ἀνήκει εἰς τήν Βουλήν καί τήν Κυβέρνησιν» (ἄρθρον 73 παράγρ. 1).

Στή Βουλή, δέν ὑπάρχει οὐσιαστικό δικαίωμα, ὀχι μόνο ψήφισης προτάσεων Νόμων πού νά προέρχονται ἀπό αὐτή, ἀλλ' οὔτε καί εἰσαγωγής τους γιά συζήτηση. Γιατί, κάθε Πρόταση Νόμου, ἡ Τροπολογία, ἡ Προσθήκη «δέν εἰσάγεται πρός συζήτησιν ἐάν προέρχεται ἐκ τῆς Βουλῆς, ἐφ' ὅσον συνεπάγεται δαπάνην ἢ ἐλάττωσιν ἐσόδων» σέ βάρος τοῦ Δημοσίου, Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. (ἄρθρον 73 παράγ. 3).

Καί ἐπειδή καμιά σχεδόν Τροπολογία καί προπαντός Πρόταση Νόμου, μπορεῖ νά ὑπάρξει χωρίς νά συνεπάγεται δαπάνη, εἶναι φανερό ὅτι, ἡ Κυβέρνηση κάνοντας χρῆση τῶν παραπάνω συνταγματικῶν διατάξεων μπορεῖ νά ἀπαγορεύσει! στή Βουλή καί νά συζητήσει ἀκόμη οἱαδήποτε Πρόταση Νόμου. Παρά ταῦτα τό ἴδιο τό Σύνταγμα (ἄρθρον 74 παράγ. 6) καθορίζει ὅτι, «ἅπαξ τοῦ μηνός» συζητοῦνται Προτάσεις Νόμων προερχόμενες ἀπό τή Βουλή.

Καί ὄντως, τήν τελευταία Πέμπτη τοῦ κάθε μήνα συζητοῦνται Προτάσεις Νόμων Βουλευτῶν. Συζητοῦνται ὅμως «κατ' ἀνοχήν» καί κυρίως γιά νά μήν ἀποκαλυφθεῖ στήν Κοινή Γνώμη, ἡ θλιβερή ἀλληλοδιάψευση τῶν Συνταγματικῶν Διατάξεων καί, προπαντός, ὁ ἐμπαιγμός τοῦ Συντάγματος τῆς «Νέας Δημοκρατίας» πρός τό... «Κυρίαρχο Νομοθετικό Σῶμα».

Ἄν στά παραπάνω προστεθεῖ ὅτι, καί ἡ ἄλλη θεμελιακή ἀρχή, τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Ἐλέγχου, ὑποβαθμίζεται μεθοδικά, ὅπως εἶναι γνωστό, ἔτσι ἐπιβεβαιώνεται ὅτι ἡ κυβέρνηση ἐπιχειρεῖ νά μεταβάλλει τή Βουλή, τό βασικό αὐτό θεσμό τῆς Δημοκρατίας, σέ περιθωριακή λειτουργία τοῦ Πολιτεύματος.

Περιορίζει μ' αὐτό τόν τρόπο τό Κοινοβούλιο, μόνο στήν τυπική παραγωγή Νόμων. Ὁ ἀριθμός τῶν ψηφισμένων Νομοσχεδίων εἶναι γιά τήν Κυβέρνηση ὁ βαθμός τῆς Νομοθετικῆς της ἐπιτυχίας. Οἱ κάθε χρόνο ἀπολογισμοί τοῦ Κομματικοῦ Προεδρείου της, σ' αὐτό τό σημεῖο, ἐκδηλώνουν ὅλον τόν κομπασμό τους. Ἐκεῖ πού ὁ πολίτης σκέπτεται μελαγχολικά γιά τήν ποιότητα τοῦ Νομοθετικοῦ Ἔργου, ἡ Κυβέρνηση ἐπαίρεται γιά τήν ποσότητά του! Ἐπιχειρηματική διομηχανική ἀντίληψη, στήν ὁποία ἀπό μακριά σχέση ἐχει ἔθιστεῖ ἡ Δεξιά, ἀφοῦ τήν ἐκφράζει ἀλλωστε, πάντοτε καί σέ κάθε ἐκδήλωση ἡ πράξη τῆς πολιτικῆς της.

Καί αὐτό ὀφείλεται βέβαια στό γεγονός ὅτι ἡ Νομοθετική της παραγωγή εἶναι τόσο ἀπρογραμμάτιστη, περιστασιακή καί ἀσυντόνιστη ὥστε ἐχει ἀνάγκη νά ἐκδίδει κάθε μέρα Νόμους, γιά νά τήν ἰσορροπήσει. Μερικῶν μόνο στοιχείων ἡ ὑπόμνηση, καί ἡ παράθεση κάποιων ἀριθμῶν, ἀποδεικνύουν τήν παραισθητική ὑπερβολή γιά Νομοθέτηση, πού ἐχει καταλάβει τή σημερινή Κυβέρνηση:

1. Σέ καμιά χώρα Κοινοβουλευτικῆς Δημοκρατίας, δέν λειτουργεῖ ἡ Βουλή 12 μῆνες, ὅπως συμβαίνει στή χώρα μας. Στή Γαλλία (καί τή μνημονεύω ἰδιαίτερα, γιατί ἀπό τό Σύνταγμα τῆς Πέμπτης της Δημοκρατίας, πῆρε πρότυπο τό Σύνταγμα τό δικό μας) οἱ δυό μέσα σέ κάθε χρόνο Σύνοδοί της, διαρκοῦν 80 μέρες ἡ Πρώτη, ἐνώ ἡ δεύτερη δέν μπορεῖ νά ὑπερβεῖ τίς 90 μέρες. Καί ἄς σημειωθεῖ ὅτι ἀπό τίς 80 μέρες τῆς Πρώτης Συνόδου οἱ 60 διατίθενται γιά τή συζήτηση τοῦ ἐτήσιου Προϋπολογισμοῦ.

2. Σέ καμιά Κοινοβουλευτική Δημοκρατία δέν λειτουργεῖ κομμένη στά δύο ἡ Βουλή (ὅπως τίς χειμερινές Συνόδους σέ μᾶς) ἡ μέ τό ἕνα τρίτο τῶν μελῶν της (ὅπως στά δικά μας Θερινά Τμήματα).

Τό ἐπιχείρημα ὅτι τό Σύνταγμα τοῦ 1952 εἶχε καθιερώσει τή Νομοθετική Ἐπιτροπή τοῦ ἄρθρου 35, εἶναι ἀντίληψη «ρετρό». Ἡ πολυπλοκότητα τῶν σημερινῶν Νομοθετικῶν μέτρων καί τό ἀναγκαῖο τεχνοκρατικό τους, στίς περισσότερες φορές, περιεχόμενο, δέν ἀντέχει στή διατήρηση τοῦ εἴδους αὐτοῦ, τῆς «ἐπί τροχάδην» Νομοθετικῆς λειτουργίας. Ἄν συγκρίνει κανείς ἕνα ἄρτιο — ἄν δέβαια ὑπάρχει — σημερινό Νομοσχέδιο, μέ κείνα τῆς ἐποχῆς τοῦ 1950 ἡ 1960, θά πεισθεῖ ὅτι παραβάλλει μαθητική ἔκθεση καί διατριβή «ἐπί διδακτορίᾳ».

3. Σέ καμιά Κοινοβουλευτική Δημοκρατία (οὔτε στή δική μας Νομοθετική ἱστορία) δέν ὑπάρχει ὁ καταπληκτικός ἀριθμός τῶν 752 Νόμων πού ψηφίστηκαν στήν πρώτη μετά τήν μεταπολίτευση περίοδο, πού κράτησε λιγότερο ἀπό 3 χρόνια. Καί ἄς σημειωθεῖ ὅτι στήν ἴδια περίοδο ψηφίστηκε καί τό Σύνταγμα τοῦ 1975, πού ἡ ψήφισή του ἐντατικά ἀπασχόλησε τήν Ἑ' Ἀναθεωρητική Βουλή πέντε ὁλόκληρους μῆνες. Ἄν καί οἱ 5 αὐτοί μῆνες δίνονταν γιά Νομοθετική ἐργασία, τότε οἱ Νόμοι τῆς Α' περιόδου θά ἔφθαναν τόν στρογγυλό ἀριθμό τῶν 1.000. Σέ συγκριτική ἀνάλυση τοῦ ἀριθμοῦ ἡμερῶν Νομοθετικῆς ἐργασίας μέ τόν τελευταῖο ἀριθμό τῆς χιλιάδας, προκύπτει ὅτι σέ κάθε ἡμέρα Νομοθετικῆς ἐργασίας ψηφίζονταν 2½ περίπου Νομοσχέδια. Αὐτό τό θλιβερό Νομοθετικό ρεκόρ δέν τό ζηλεύει καμιά Δημοκρατική χώρα. Καί φυσικά ὕστερα ἀπό τήν παραπάνω ἀνάλυση τό ἀπόρριπτει καί ὁ Ἑλληνικός Λαός. Γιατί καταλαβαίνει, καί ἀπό τήν πλευρά αὐτή, μέ ποιά σύγχυση καί ἀσυνάρτησία Κυβερνᾶει καί Νομοθετεῖ ἡ «Νέα Δημοκρατία».

Γιά νά προληφθεῖ ἡ σκέψη ἡ ἡ προβολή κάποιας ἐνστάσης ὅτι, τό τεράστιο αὐτό Νομοθετικό ἔργο ὑπῆρξε ἀναγκαῖο, γιά νά ἀντικατασταθεῖ ἡ δικτατορική δήθεν Νομοθεσία πρέπει νά διευκρινισθεῖ ὅτι ἡ τελευταία κατά τό μεγιστό της μέρος μένει σχεδόν ἀνέπαφη. Ὑποσχέθηκε, βέβαια, ἡ Κυβέρνηση ὅτι τά 2.500 περίπου Νομοθετήματά της — ὅπου δέν εἶχαν δημιουργήσει ἰσχυρά πλέγματα δικαίου — θά τά ξεκαθάριζε. Ἀπέφυγε παρά ταῦτα αὐτό τό ἔργο. Καί ὄχι γιατί ἦταν δύσκολο, ἀλλά γιατί τό πνεῦμα τῆς δικτατορικῆς Νομοθεσίας παιριάζει σέ πολλά σημεῖα πρός τήν πολιτική τῆς σημερινῆς Κυβέρνησης. Διατηρεῖ, ἔτσι, ἕνα κληρονομημένο Νομοθετικό ὁπλοστάσιο τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόκτηση σήμερα θά συναντοῦσε τεράστιες δυσκολίες καί θά εἶχε, ἐπί πλέον, ἕνα πολύ μεγάλο πολιτικό κόστος.

Ὁ ἀπίστευτος ὅπως προεκτέθηκε Νομοθετικός καλπασμός καί ἡ διομηχανοποίηση τῶν Νόμων, ἀνακόπηκε ἀπό τήν ἐπόμενη κιόλας ἡμέρα πού τό ΠΑΣΟΚ ἔγινε Ἀξιωματική Ἀντιπολίτευση. Μέχρι σήμερα, ἑνάμιση δηλαδή περίπου χρόνο ἀπό τίς ἐκλογές τοῦ Νοέμβρη τοῦ 1977, ἡ Κυβέρνηση ψήφισε μόνο 174 Νομοσχέδια.

Καί ἄς σημειωθεῖ ὅτι, ἀπό τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1978 ἡ Κυβέρνηση, γιά πρώτη φορά ἀπό τῆς ἀρχῆς τῆς Συνόδου, ἐπέβαλε τή λειτουργία τῶν δύο Τμημάτων. Ἄλλοτε, τά Τμήματα λειτουργοῦσαν μόνο δύο ἕως τρεῖς μῆνες πρό τῆς λήξης κάθε Συνόδου! Ἐνώ γιά τή Σύνοδο αὐτή θά λειτουργήσουν 9 μῆνες. Στό μέτρο αὐτό, τῆς ἄμεσης καί σ' ὅλο τό χρόνο λειτουργίας καί τῶν δύο Τμημάτων κατέφυγε ἡ Κυβέρνηση, γιατί ἐγνώριζε καί ἐπείσθη ὅτι τό ΠΑΣΟΚ θά ἀναστείλει τήν ἀπαράδεκτη διομηχανία Νομοθετημάτων.

Τό χαριτωμένο ὅμως τῶν κακῶν καί ἐδῶ, ὅπως σέ κάθε της μέτρο, ὑπολογισμόν τῆς Κυβέρνησης εἶναι ὅτι, τά δύο Τμήματα τῆς ἀπέδωσαν λιγότερο ἀπ' ὅ,τι ἄν δέν χώριζε τή Βουλή καί τήν ἄφηνε νά λειτουργεῖ ἐν «Ὁλομελείᾳ». Καί ἡ ἀριθμητική ἀπόδειξη ἀναλύεται παρακάτω.

Πέρισυ, ἐπί 6 περίπου μῆνες λειτούργησε ἡ Κυβέρνηση τήν Ὁλομέλεια τοῦ Σώματος. Ἡ ἀγρυπνη Ἀντιπολίτευση τοῦ ΠΑΣΟΚ δέν τῆς ἐπέτρεψε ὑφαρπαγή τῆς ἀπόφασης, γιά τή λειτουργία Τμημάτων. Φέτος, βέβαια, πῆρε τή σχετική ἀπόφαση μέ τήν ἀπαιτούμενη πλειοψηφία τῶν 151 ψήφων ἀλλά παρά τήν προσθήκη στό μεταξύ τῶν «διευρυνσιῶν» ἀγγίξε τόν κίνδυνο νά ὑποστεῖ μιά δεινή πολιτική ἥττα.

Πέρυσι ψηφίστηκαν 48 Νομοσχέδια, ἐνῶ φέτος μέ τά δύο Τμήματα καί σέ 6, ἐπίσης, μῆνες λειτουργίας τους, μέχρι τώρα, ψηφίστηκαν 38. Παράλληλα βέβαια λειτούργησε καί ἡ Ὁλομέλεια, πού ψήφισε 57 Νομοσχέδια, ἀλλά περισσότερα ἀπό 37 ἀφορούσαν ὑπογραμμένες συνήθεις διακυβερνητικές συμβάσεις πού ἡ ἐπικύρωσή τους ἀπό τή Βουλή, γίνεται τυπικά καί χωρίς συζήτηση.

Ἀπό τά παραπάνω προκύπτει ὅτι ἡ Κυβέρνηση, παρά τή διαίρεση τῆς Βουλῆς σέ Τμήματα πού τόσο ὑποβαθμίζει τό ρόλο τοῦ Κοινοβουλίου, δέν πέτυχε τήν ποσοτική Νομοθετική ἀπόδοση πού προγραμμάτισε. Γιατί, φέτος τό ΠΑ. ΣΟ.Κ. τήν ἔκανε νά συνειδητοποιήσει ὅτι στό Σύνταγμά της ἐχει κάνει ἕνα χοντρό λάθος: Ἐνώ, δηλαδή, γιά μιά ἀπόφαση ἢ ψήφιση Νομοσχεδίου στήν Ὁλομέλεια ἀπαιτεῖται τό ¼ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Βουλευτῶν, στά Τμήματα, τῶν 150 Βουλευτῶν τό καθένα, ἀπαιτοῦνται τά 2)5, πού σημαίνει 75 καί 60 ἀντίστοιχα Βουλευτές.

Καί ὅταν στό λάθος αὐτό προσθέσει κανείς τή γνωστή Κομματική ἀπροθυμία πού ἐπικρατεῖ στούς κόλπους τῆς «Νέας Δημοκρατίας», ἀπό διάφορους λόγους, ἀντιλαμβάνεται ὅτι ὅσες φορές τό ΠΑΣΟΚ προκαλεῖ ψηφοφορίες, εἶναι «ὐκολότερο μέ τά «προσκλητήρια» καί τόν Κομματικό «συναγερμό» νά συμκεντρωθοῦν ἀπό τούς 178 Βουλευτές τῆς «Νέας Δημοκρατίας» οἱ 75, παρά οἱ 60 στούς 79, πού συμμετέχουν σέ κάθενα ἀπό τά δυό Τμήματα.

Ἡ Κυβέρνηση, κάτω ἀπό τήν ἀταλάντευτη καί σταθερή αὐτή στάση τοῦ ΠΑΣΟΚ, ἐχει περιέλθει σέ ἀμηχανία. Βλέπει ὅτι ἡ Νομοθετική της διομηχανία δέν ἀποδίδει. Καταφεύγει, ἔτσι, ἄλλοτε σέ τεχνάσματα καί ἄλλοτε σέ ἀπειλές. Ἡ πιό συγκεκριμένη ἀπό τίς πρόσφατες ἀπειλές ἦταν ὅτι, προτίθεται — διαμήνυσε στό ΠΑΣΟΚ — νά ἐφαρμόσει τήν πρωτοφανή διάταξη, τοῦ ἄρθρου 76 παράγ. 4 τοῦ Συντάγματος, πού σέ συνδυασμό μέ τό ἄρθρο 81 παράγ. 1 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, ὁρίζει τήν ψήφιση τῶν Νομοσχεδίων σέ 6 ὧρες. Τό πλέον καταπληκτικό αὐτῆς τῆς Διάταξης βρίσκεται στό ὅτι στά κατεπείγοντα Νομοσχέδια ὁμιλοῦν μόνον οἱ Ὑπουργοί, οἱ Ἀρχηγοί τῶν Κομμάτων — καί αὐτοί μέ χρόνο περιορισμένο — καί μόνο οἱ Εἰσηγητές ἢ οἱ Εἰδικοί Ἀγορητές τῶν ἀναγνωρισμένων Κομμάτων. Σέ ὅλους τούς λοιπούς Βουλευτές ὁ λόγος... ἀπαγορεύεται!!

Τέτοια Διάταξη ἀπάντησε πρός τήν Κυβέρνηση, ὁ Πρόεδρος τοῦ ΠΑΣΟΚ Ἀνδρέας Παπανδρέου, θά σημαίνει ἀπροκάλυπτη φίμωση καί οὐσιαστική κατάλυση τῆς ἐλευθερίας μέσα στόν Οἶκο τῆς Λαϊκῆς Κυριαρχίας. Τό ΠΑΣΟΚ, τόνισε, δέν θά τήν ἐπιτρέψει. Θά μεταφέρει τόν ἀγῶνα του ἔξω ἀπό τήν Βουλή καί μαζί μέ τόν Δημοκρατικό Λαό θά ἀπαντήσει: «Ὀχι ἄλλη συρρίκνωση τῆς Δημοκρατίας.

Ἡ ἀποφασιστική αὐτή στάση τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολίτευσης φαίνεται ἔκανε τήν Κυβέρνηση νά ἀναλογισθεῖ τίς βαριές εὐθύνες της. Ἐγκατάλειψε τήν ἀπειλή της. Σκέφθηκε ἴσως, ὅτι, ὅσο παραδιδεται στήν κορυφή καί ἡ λίγη Δημοκρατία πού ἔμεινε στόν Τόπο, γιγαντώνεται ἡ Λαϊκή Βάση. Γιγαντώνεται, δηλαδή, τό ΠΑΣΟΚ. Ἔτσι ἡ ἀπειλή χυρίζει σέ ἐκείνους πού τήν ἐκτόξευσαν. Γίνεται προσοχή. Καί ἐξημερώνεται σέ σύνεση!

Ἀθῆνα 19 Ἀπριλίου 1979

ΜΟΛΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Ἕξι ἐπιστήμονες ὁ καθένας ἀπό τή σκοπιά του ἀναλύουν τά προβλήματα τοῦ Αἰγαίου.

ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ
Μιχάλης Β. Σακελλαρίου
Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Βασίλης Βλ. Σφυρόερας
Καθηγητής Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΟΥ ΣΗΜΑΣΙΑ
Σταῦρος Μ. Θεοφανίδης
Καθηγητής Ἐφαρμοσμένης Οἰκονομίας στήν Πάντειο Σχολή.

ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ
Γιάννος Ν. Κρανιδιώτης, Δικηγόρος

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΣ
Γιώργος Κ. Τενεκίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου

ΤΗΝ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΔΑΣ
Χρῆστος Λ. Ροζάκης, Ἔντ. Ὑφηγητής Διεθνοῦς Δικαίου στήν Πάντειο Σχολή.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: «ΜΕΤΟΠΗ ΕΠΕ»
ΠΛ. ΚΑΡΥΤΣΗ 4α, ΑΘΗΝΑ 124, ΤΗΛ. 3221116-17
ΑΝΤ/ΠΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: «ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΒΙΒΛΙΟΥ» Κ. ΜΕΛΕΝΙΚΟΥ 34, ΤΗΛ. 212610-11

Στρατός, πολιτική καί κυβερνητική προπαγάνδα

Ὁ ΣΤΡΑΤΟΣ δέν εἶναι παρά ὁ ἔνοπλος λαός καί σάν τέτοιος θά πρέπει νά πάσχει ἡ νά χαίρεται ὅταν πάσχει ἡ χαίρεται ὁ λαός.

Ὁ στρατιωτικός, ὅπως κι ὁ ἰδιώτης εἶναι ὑπεύθυνος πολίτης τῆς χώρας καί ὀφείλει νά ἀσκεῖ τό πολιτικό του δικαίωμα. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι πρέπει νά ἐνημερώνεται ἐπί τῶν πολιτικῶν ἐξελίξεων ἐλεύθερα καί κατά τήν κρίσιν του, ἀπό κάθε πηγή κρίσεως καί ἐνημερώσε ως γιά νά σχηματίζει τή δικιά του πολιτική γνώμη, τήν ὁποία ὅμως ἐκδηλώνει μόνο μέ τήν ἄσκηση τοῦ ἐκλογικοῦ του δικαιώματος κατά τίς βουλευτικές ἢ δημοτικές ἐκλογές, δημοψηφίσματα κλπ. Ἡ πολιτική ἐξουσία πρέπει νά παρέχει τή δυνατότητα στούς ἔνοπλους γιά τή διαμόρφωση ἐλεύθερης πολιτικῆς γνώμης μέσα ἀπό πολύπλευρες κατευθύνσεις πού ἐπιτρέπει ἡ δημοκρατική μας πολιτεία. Ἡ διαφώτιση ἀπό μιά μόνο κατεύθυνση, ἐν προκειμένῳ τήν Κυβερνητική, ἀποτελεῖ νόθευση τοῦ δημοκρατικοῦ μας πολιτεύματος. Γιατί τότε ἡ διαφώτιση καταντᾶ μονόπλευρη προπαγάνδα καί ὁ ἔνοπλος χῶρος μεταβάλλεται σέ στεγανό ἰδιοχρήσεως...

Στόν τόπο μας ἐχει κακομάθει μιά παράταξη — ἡ δεξιά — νά θεωρεῖ σάν δικό της τόν ἔνοπλο χῶρο, καί νά θεωρεῖ αὐτονόητο τό δικαίωμα τοῦ μοναδικοῦ καί ἀποκλειστικοῦ προστάτη. Διατυμπανίζεται ἀπό τούς ἀρμόδιους πολιτικούς φορεῖς τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι «δέν ἐπιτρέπεται ἡ πολιτική στό στράτευμα». Ὅμως ἀπ' τήν ἄλλη πλευρά δγάζει τά ἡμερήσια πολιτικά προπαγανδιστικά δελτία «πολιτικῆς ἐνημερώσεως» ἐπί τῆς κυβερνητικῆς δράσεως. Τήν ἀπολιτικότητα τοῦ Στρατοῦ τήν ἐννοεῖ μόνο σ' ὅ,τι σχετίζεται μέ τούς πολιτικούς ἀντιπάλους τῆς Κυβερνήσεως. Παίζεται ἔτσι παιγνίδι ὄχι ἁπλῶς μέ «σημαδεμένη τράπουλα», ἀλλά παιγνίδι μέ «ὅλη τήν τράπουλα» στά χέρια τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Δημοκρατία, ὅσο κι ἀναιμική, ἐπιβάλλει ἴσους ὅρους διαφωτίσεως καί προπαγάνδας. Κυβερνήσεως κι Ἀντιπολιτεύσεως. Ἄν λειτουργοῦσε σωστά, ἄν γινόταν ὅ,τι γίνεται στά κράτη πού ἡ ἴδια ἡ Κυβέρνηση παραδέχεται ὅτι ἀνήκουμε, τότε τά στελέχη, οἱ ὑπαξιωματικοί, οἱ ὁπλίτες σ' ὧρες ἀνάπαυσης, θά ἔπαιρναν ἀπό τίς λέσχες τους ὁποια ἐφημερίδα ἤθελαν, ἐφ' ὅσον κυκλοφορεῖ ἐπίσημα. Ἀντί αὐτοῦ τοῦ σερβίρεται τό «Ἡμερήσιον Δελτίον Ἐνημερώσεως» τῆς Γενικῆς Γραμματείας Τύπου τῆς Κυβερνήσεως! Καί πέραν τούτου ὁ πολιτικός προϊστάμενος τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, πού ὑποτίθεται ὅτι ἐνσαρκώνει τή λαϊκή κυριαρχία στό στράτευμα, ξυφολκεῖ σέ ἄρθρο του κατά τῆς ἀξιωματικῆς ἀντιπολιτεύσεως, φθεγγόμενος, πῶς «ὁ δρόμος της εἶναι κλειστός πρός τήν ἐξουσία». Ἄν αὐτό δέν εἶναι ἀντιδημοκρατική διδαχή πρός τούς Ἕλληνες καί ἰδιαίτερα στούς «ὑπ' αὐτόν» ἔνοπλους πολίτες, τότε τί ἄλλο εἶναι; Γιατί τάχα νά μήν βρεθοῦν πρόθυμοι μέσα στό στράτευμα γιά νά κάνουν ὁμιλίες καί διακηρύξεις ἀνάλογες μέ τό νόημα τοῦ πολιτικοῦ τους Προϊσταμένου. Δόξα τῷ Θεῷ ὑπάρχουν ἀρκετοί χουντοβασιλικοί. Ποιός θά τούς ἐλέγξει γιά τήν μή τήρηση τοῦ Κανονισμοῦ, πού ἀπαγορεύει «ἐκδήλωση δημοσία, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως πολιτικῶν ἀντιλήψεων ἢ κρίσεων ἢ προπαγάνδας ὑπέρ ἑνός πολιτικοῦ κόμματος»;

Ποιός θά τολμήσει νάρθει σ' ἀντίθεση μ' ὅ,τι ὁ πολιτικός προϊστάμενος δημοσία κι ἐνυπογράφως διεκήρυξε σ' ἔμμεση ἐστω παρότρυνση;

Δέν ἀμφισβητεῖ κανείς τό δικαίωμα νά κρίνει καί νά σχολιάσει σάν ἁπλός Ἕλληνας ὁ κ. ΥΕΘΑ τίς θέσεις ἑνός κόμματος, ἀλλά εἶναι ἀνεπίτρεπτο νά φθέγγεται σάν «κλειστό τό δρόμο πρός τήν ἐξουσία» γιά τήν ἀξιωματική ἀντιπολίτευση.

Ὑπάρχουν λογιῶν, λογιῶν προπαγάνδες καί παροτρύνσεις μέσα στόν εὐπαθῆ χῶρο τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, πού ὀφείλουν ὑπακοή στόν ἑκάστοτε νόμιμο πολιτικό προϊστάμενό τους, πού φυσικά δέ μπορούσε εὐθέως νά παροτρύνει.

Λησμονεῖται ὅμως ὅτι:

α. — Τό σῶμα τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν, εἶναι ὑπερήφανο στήν πλειονότητά του καί δέν ἐννοεῖ νά ὑπηρετήσει κανένα κόμμα ἐξω ἀπό ἐκεῖνο πού θά ἐπιλέξει ἡ λαϊκή δέν εἶναι, πιστεύω, διατεθειμένο νά πλειοψηφία. Ἐχει πικρή πεῖρα προπαγανδῶν καί παρότρυνσεων καί ξεφύγει ἀπό τήν αὐστηρή πολιτική οὐδετεροποίηση.

β. — Οἱ πολιτικές καί κοινωνικές συνθήκες δέν εἶναι ἴδιες μέ ἐκείνες τῆς προπαρελιανῆς καταστάσεως. Ὁ λαός διαθέτει πεῖρα, καί τά στελέχη πρόσφατη ἐμπειρία ἀπό τήν ἀπριλιανή δικτατορία.

Ἡ Κυβέρνηση τῆς «Νέας Δημοκρατίας» δέν ἐχει ἀπαλλαγεῖ ὡς φαίνεται ἀπό τά παλιά της βιώματα. Δέν μπορεῖ νά ἀφήσει οὐδετεροποιημένο τόν ἔνοπλο χῶρο. Προσπαθεῖ νά τόν στεγανοποιήσει γιά νά περνά ἀπ' ἐκεῖ ὅ,τι κόμμα τικά τήν συμφέρει. Ἄλλοτε μέ δίες καί νοθείες μορφῆς 1961, ἄλλοτε μέ τή μέθοδο τῶν ἀσκήσεων τύπου «Περικλῆς» ἄλλοτε μέ κίνδυνο δήθεν διαρραγής τοῦ στεγανοῦ μέ τήν μέθοδο «ΑΣΠΙΔΑ», καί πάντοτε καί σταθερά μέ τή μόνιμη ἀπειλή τῶν «ἐρυθρῶν» καί «ὑπερύθρων».

Ἀλλά ἀκόμα μόλις χθές χρησιμοποίησε τό «τρύκ» τῆς ἐλαττώσεως τῆς θητείας. Καί εἶναι «τρύκ» μιά τέτοια ἐξαγγελία, διότι:

Ὁ χρόνος θητείας κατά τόν Ἰσχύοντα στρατολογικό νόμο εἶναι καί γιά τά τρία ὅπλα (Στρατός Ξηρᾶς, Ναυτικό, Ἀεροπορία) 24 μῆνες. Κάθε τι πού εἶναι κάτω τοῦ ὁρίου αὐτοῦ ἀποτελεῖ πράγματι μείωση θητείας. Τά παραπανίσια τά εἶχε σιωπηρῶς ἐπιβάλλει μέ ἀποφάσεις του ὁ ὑπουργός Ἐθνικῆς Ἀμύνης, βάσει δυνητικῆς διατάξεως τοῦ Νόμου. Κι ἐνῶ διά τῆς μεθόδου αὐτῆς ἐν κρυπτῷ καί παραδύστω ἀνέβασε τή θητεία σέ 38, 32 καί 28 μῆνες ἀντιστοίχως γιά τά τρία ὅπλα Ναυτικό, Ἀεροπορία, Στρατός Ξη